

EXCURSIE
ROESELARE
LEERKRACHT

KINDEREN IN BEZET GEBIED

Excursie de oude
stedelijke begraafplaats Roeselare

1. Inleiding

- a) De **oude stedelijke begraafplaats van Roeselare** is meer dan tweehonderd jaar oud (van 1806). Tijdens de oorlog werden hier vooral **Duitse** soldaten begraven.
- b) Waarom? **Roeselare wordt in oktober 1914 veroverd en wordt dus bezet gebied. Het ligt aan de Duitse kant van het front**
- c) Einde van de oorlog: de Duitse soldaten zijn overgebracht naar andere begraafplaatsen in **Izegem** en **Beveren-Roeselare**. Ook in de wijk De Ruiters lag een grote Duitse begraafplaats. Uiteindelijk werden alle Duitse gesneuvelden die ooit in Roeselare werden begraven overgebracht naar **Menen** (als ze een bekend graf hadden) of naar **Langemark** (voor de niet-geïdentificeerde soldaten). Het dichtstbijzijnde Duitse Kerkhof in onze streek ligt in Hooglede.

2. Wie ligt waar?

- a) **soldatengraven**: drie soorten graven.
 - 1) Franse
 - 2) Britse
 - 3) Belgische/Roeselaarse
- b) Verschillende elementen die tonen of er een Franse, een Belgische of een Engelse soldaat begraven is: **de taal, de vlag, een wapenschild, de naam van het land is te lezen "FRANCE", enz.**
- c) Namen die vreemd klinken voor Franse soldaten: **HUYGHE SCHOENHANTZ** of **WINCKLER**
- d) Informatie op Franse zerken:
 - 1) Naam & voornaam
 - 2) Rang & regiment
 - 3) Sterfdatum
- e) Eén kort zinnetje komt ook telkens, op elk graf terug: **MORT POUR LA FRANCE /GESTORVEN VOOR FRANKRIJK**

3. Graven en geloof

- a) Allemaal kruisjes zijn, ook voor moslims: **CHOUCH DE DJLIA**
Op andere begraafplaatsen, ander stenen voor moslims

- b) Op het einde van deze Franse begraafplaats: eenvoudig monumentje. Opschrift: **Dans cet ossuaire repose 250 soldats français inconnus 1914-1918**

Het woord “**inconnus**” betekent onbekend.

4. Schuwe maandag, een heldenverhaal

- a) **grote witte graf**: **Ferdinand Hétet**
Verhaal Schuwe Maandag
- b) Details op zijn graf: **Kruis, lauwerkrans van de overwinning, een geweer en een helm.**
- c) Voorwerp dat **Ferdinand Hétet** niet gekend kan hebben: de **helm**. Aan het begin van de oorlog droeg geen enkele soldaat in alle legers een helm. Pas in 1915 ingevoerd.

5. Graven lezen

- a) Ga nu recht op het **kruis** tussen de graven af. Welk wapen is in het kruis afgebeeld? **Zwaard**
- b) Loop langs rechts langs de rijen graven tot aan de vierde rij. Daar stoppen we bij het eerste graf (**II C 5**): dit is de grafsteen van **A. LOVE**. Op een **Britse grafsteen** krijg je veel meer informatie dan op een Frans.

- 1) **nummer 7140**
- 2) **rang private, regiment Royal fusiliers**
- 3) **sterfdatum 10th may 1915**
- 4) **leeftijd AGE 18**
- 5) **grafschrift**

- c) De tekening bovenaan is het **teken van het regiment**, in dit geval van de Royal Fusiliers. Soms is dat teken zeer herkenbaar > **Canadese vlag**

- d) Zoektocht. Er kan in kleine groepjes gewerkt worden.
- 1) Er liggen 53 gesneuvelde soldaten uit slechts **2 maanden** oorlog. **April & mei 1915** > eerste gasaanval
 - 2) Familiennaam van twee Ieren die broers zouden kunnen zijn: **Kelly**
 - 3) Twee soldaten lagen eerst in de Duitse begraafplaats, die de Duitsers **“ROULERS GERMAN CEMETERY”** noemden. **Hall & Robson**
 - 4) “onbekende” soldaten. Ze hebben een steen zonder naam. Onderaan staat er **“KNOWN UNTO GOD”** (“ALLEEN GOD WEET WIE HIJ IS”). Bovenaan: **a soldier of the great war, hier ook A seaman of the great war, a Canadian soldier of the great war.**
 - 5) **H.G.** rang: **Captain**
 - 6) **K.V. TURNEY** zeemacht: **anker in insigne**
 - 7) **AARON STERN** geloof: **Davidster, Jood**
 - 8) Graftschriften werden gewoonlijk bedacht door **Rudyard Kipling**. Bekend van: **Jungle Book**
 - 9) Graftschrift in Nederlands: “Niet alleen vandaag maar elke dag herinneren wij hem, in stilte”) Wie draagt dit graftschrift? **G.H. WHITING**
 - 10) Het uniform van de Schotten was onhandig: **Rokjes**
Hier ligt één Schot. Hoe heet hij? **G.R. BRUCE**

6. Belgische slachtoffers

- Belgische eregraven.** Mensen uit Roeselare of overleden in Roeselare, zowel soldaten als burgers, ook vrouwen. ook grafzerken uit de Tweede Wereldoorlog.
- kaartje met enkele plaatsnamen** op. Bij elke plaats minstens één Roeselarenaar, zoeken op zerken

Beveren-IJzer	
Kaaskerke	
St.-Pol-sur-Mer	
De Panne	
Ahlden	
Harderwijk	
Zomergem	
Roeselare	

Verschillende plaatsen:

- **Beveren-Ijzer** en **Kaaskerke**: dicht aan het front. Dit zijn soldaten die gesneuveld zijn op het front en die niet meer konden geholpen worden.
- **St.-Pol-sur-Mer** langs de kust in Frankrijk, nabij Duinkerke. Veel Belgische soldaten gingen op rust in de buurt van Duinkerke.
- In de **Panne** : groot Rode Kruis Hospitaal (L'Océan) Koningin Elisabeth werkte er. Deze soldaat hebben ze dus nog proberen te verzorgen en te redden. Toch is hij gestorven.
- **Ahlden** ligt in Duitsland. Deze man is dus als krijgsgevangene meegenomen naar Duitsland, waar hij overleden is.
- **Harderwijk** heel eind verder in Nederland. Daar was één van de vele kampen voor Belgische soldaten. Toen de Duitsers in het begin van de oorlog heel snel oprukten, moesten veel Belgische soldaten vluchten naar Nederland om zich te redden. Maar Nederland wilde niets met de oorlog te maken hebben, om de Duitsers niet tegen zich te krijgen. Zij wilden neutraal blijven. Dus werden de soldaten wel verzorgd maar toch in een soort kamp verzameld, onder andere in Harderwijk. Tot op vandaag liggen daar 349 Belgische soldaten begraven.
- **Somergem**, nu Zomergem geschreven. Dat is al een heel stuk voorbij Roeselare in Oost-Vlaanderen. Toen waren de Duitsers zich al aan het terugtrekken. Kijk eens naar de sterfdatum: deze man is net voor het einde van de oorlog gesneuveld.
- **Roeselare**, inderdaad, ook in Roeselare vielen er heel wat slachtoffers tijdens de oorlog.

7. Persoonlijke verhalen

Verhaal Desserano + graf van **Leopold DESSERANO**, links achter het monument.

EINDE